

FESTSPILLENE
I BERGEN

PROGRAM
KR 20

HÅKONSHALLEN

MANDAG 08. JUNI KL 19:30

Trio Wanderer

BERGEN
INTERNATIONAL
FESTIVAL

27. MAI — 10. JUNI
2015

BALANSEKUNST

I DNV GL (tidligere Det Norske Veritas) er vi opptatt av sikkerhet, kvalitet og integritet. Vi er nå 16.000 ansatte i 100 land, som hver dag jobber mot et felles mål: En sikker og bærekraftig fremtid. Vår rolle består ofte i å balansere næringslivets og samfunnets interesser. Vi kaller det balansekunst.

Vårt samarbeid med Festspillene understøtter denne forpliktelsen overfor samfunnet. For kultur og samfunn går hånd i hånd.

Derfor er vi stolt hovedsamarbeidspartner for Festspillene i Bergen.

Lær mer om oss på www.dnvgl.com

Trio Wanderer

HÅKONSHALLEN

Mandag 08. juni kl 19:30
Monday 08 June at 19:30

Varighet: 1 t 55 min inkl pause
Duration: 1 h 55 min including interval

Trio Wanderer

Jean-Marc Phillips-Varjabédian fiolin *violin*

Raphaël Pidoux cello

Vincent Coq piano

LUDWIG VAN BEETHOVEN (1770–1827)

Trio i B-dur *Trio in B flat major*, op. 11

1. Allegro con brio
2. Adagio
3. Tema con variazioni ("Pria ch'io l'impegno": Allegretto)

GABRIEL FAURÉ (1845–1924)

Trio i d-moll *Trio in D minor*, op. 120

1. Allegro, ma non troppo
2. Andante
3. Allegro vivo

Pause *Interval*

PJOTR ILJITSJ TSJAJKOVSKIJ (1840–1893)

Trio i a-moll *Trio in A minor*, op. 50, "à la mémoire d'un grand artiste"

1. Pezzo elegiac – Moderato assai – Allegro giusto
2. Tema con variazioni
3. Andante con moto
4. Variarione finale e coda – Allegro risoluto e con fuoco
– Andante con moto

Introduksjon ved Gunnar Danbolt kl 18:55

Introduction in Norwegian by Gunnar Danbolt at 18:55

Sponset av *Sponsored by* DNV GL

På vandring

Trio Wanderer vandrer mellom rokokkoens og nyklassisismens 1700-tall til dagens aktuelle musikk.

Denne franske pianotrioen tok navnet Trio Wanderer av kjærlighet til Schuberts musikk, men de lever også opp til navnet gjennom andre musikalske reiser og sine mange konserter verden over.

Lystig Beethoven

Kveldens konsert starter med Ludwig van Beethovens *Pianotrio i B-dur*, op. 11 fra 1797. Det er et tidlig verk som han instrumenterte på ulike vis, både for piano, cello og klarinett eller fagott istedenfor fiolin. Den er ofte blitt kalt «Gassenhauer-trioen», fordi Beethoven i siste sats laget ni variasjoner over et festlig tema fra et meget populært lystspill av Joseph Weigl (1766–1846). Dette ble sunget, nynet og plystret i mange av Wiens trange smau (Gasse på tysk).

Hele trioen er, så typisk for den unge Beethoven, preget av en lystig stemning. De to temaene i første sats' *allegro con brio* har ulik karakter – det første kraftig og virilt, det andre yndigere og mer grasiøst. Likevel er de holdt sammen av en relativ lik rytme. Den andre satsen, *adagio*, har et vakkert, sjelfyllt tema som danner en fin kontrast til både den første og ikke minst den siste satsen. For det var også karakteristisk for den unge Beethoven å arbeide med uttrykksfulle melodier, som ga arbeidene hans både kontraster og variasjoner. Dette ble også understreket av hans mange oppfinnsomme harmonier og måten han fremhevet de ulike instrumentene på.

Melodiens mester

Det neste stykket, Gabriel Faurés *Pianotrio i d-moll*, op. 120, utgjør en virkningsfull kontrast til Beethovens. Fauré var en melodiens mester, og det merker vi gjennom hele trioen. Han bygger melodiene opp av mindre rytmiske enheter som veves sømløst sammen til lange kjeder.

Foto: Marco Borggreve

Det første temaet introduseres av strykerne, det andre av pianoet. Og så vender han dette om i rekapitulasjonen, slik at den får en helt annen karakter enn tidligere. Midtsatsen, *andanten*, åpner med en syngende duett mellom fiolin og cello. Den har en stemning av litt trist glede, avbrutt av en midtdel som har en mer oppløftende karakter. Finalen er fylt av farger, energi og kontraster. En bemerkelsesverdig forskjell mellom strykerens langsomme tempo og pianoets raske, som om to verdener på forunderlig vis har funnet sammen her. Men også *den* er preget av en dempet tristhet. Dette var da også ett av Faurés siste verk, skrevet da han var 78 år og nesten helt døv.

Sørgemarsj

Kveldens siste stykke er Pjotr Tsjajkovskijs *Pianotrio i a-moll*, op. 50 fra 1880-81, skrevet til minne om en stor kunstner, nemlig pianisten og komponisten Nikolai Rubinstein (1835-81). Den er også preget av en viss tragisk tone. Den har egentlig bare to satser, men de deles ofte opp slik at det kan virke som den har fire.

Den første sats heter *Pezzo elegiaco* og åpner med at celloen presenterer det sørgmodige temaet, som så overtas av fiolinen før det bearbejdes videre inntil det på slutten av satsen vender tilbake som en sørgemarsj. Den andre satsen er mindre konvensjonell, for den kan deles i tre: et tema med variasjoner, en kort andante og en ny variasjonsdel. Den åpner med en melodisk linje som kan minne om wienerklassisismens – ikke ulik Tsjajkovskijs egen *Rokokko-variasjoner*. Det fortsetter så med en rekke variasjoner over dette temaet, som etter et kort mellomspill kulminerer i det enkelte kritikere sammenligner med en art ekstase, før det inntreffer en overraskende modulasjon til hovedtonearten a-moll, og det elegiske tema fra første sats tas opp igjen og brukes til en ny sørgemarsj.

Pasternak-trioen

I Russland kalles denne trioen ofte Pasternak-trioen, fordi den russiske forfatteren og Nobelprisvinneren Boris Pasternak (1890-1960) forteller i sine erindringer at da han var liten, lå han ofte i sengen i naborommet og hørte moren, pianisten Rosa Kaufmann, spille denne trioen sammen med to musikervenner. For Pasternak ble trioen slik uløselig forbundet med morens person. Hver gang han senere hørte denne trioen, ble morens bilde tryllet frem langt mer levende enn noe gulnet fotografi kunne gjøre. Det er et eksempel på det John Ruskin (1819-1900) kalte *en ufrivillig erindring*, og som Marcel Proust har gjort uødkelig i sin store roman *På sporet av den tapte tid*.

Tekst: Gunnar Danbolt

Wandering

Trio Wanderer wanders between eighteenth century rococo and neoclassicism to the newest music of today.

This French Piano Trio took the name Trio Wanderer in honour of Schubert, but they also live up to their name through other musical journeys and concerts worldwide.

Cheerful Beethoven

This evening's concert starts with Ludwig van Beethoven's Piano Trio in B flat major op. 11 from 1797. It is an early work for piano, violin and cello, optionally replacing the violin with a clarinet and occasionally substituting bassoon for cello. It is often referred to as the Gassenhauer Trio: the final movement consists of nine variations on a cheery tune from a highly popular comedy by Joseph Weigl (1766-1846), frequently whistled and hummed in the numerous alleyways (Gasse in German) of Vienna.

The entire trio is, typically for Beethoven in his youth, characterised by a cheerful mood. The themes in the Allegro con brio of the first movement contrast with each other: the first powerful and virile, the second more winsome and graceful, but with a rhythm in common. The second movement, adagio, has a beautiful soulful theme which contrasts well with the first and last movements. It was also typical of young Beethoven to work with expressive melodies, which provided his works with contrast and variation. This was emphasised by his wealth of inventive harmonies and his creative instrumentation.

Master of melody

The next piece, Gabriel Fauré's Piano Trio in D minor, op. 120, stands as an effective counterbalance to Beethoven's trio. Fauré was a master of melody, and this is evident throughout the trio. He constructs his melodic lines from short rhythmical motifs, woven seamlessly into long strings.

The first theme is introduced by the strings, the latter by the piano. In the recapitulation this is inverted, dramatically changing character. The second movement, Andante, opens with a cantabile duet on the violin and cello. Its mood is one of slightly downcast joy, interrupted by a middle section of a more uplifting nature. The final movement is full of bright colours, energy and contrasts. There is a remarkable difference between the slow tempo of the strings and the fast tempo of the piano, as though two worlds have suddenly combined. Here too the mood is of subdued melancholy. It was one of Fauré's last works, written when he was 78 years old and almost totally deaf.

Funeral march

The last piece in the concert is Pyotr Tchaikovsky's Piano Trio in A minor, op. 50 from 1880–81, written in honour of a great artist, his friend Nikolai Rubinstein, the pianist and composer (1835–81). Its mood is somewhat tragic. There are only two movements, but they are often divided, giving the impression of four.

The first movement, called Pezzo elegiaco (elegiac piece), opens with a sorrowful theme presented by the cello. It is then taken over by the violin and developed, returning at the end of the movement as a funeral march. The second movement is less conventional. It is in three parts: first a theme with variations, followed by a short andante and ending with further variations. The opening melodic line is reminiscent of Viennese classicism, not unlike Tchaikovsky's own Rococo Variations. The ensuing variations culminate after a short interlude in what certain critics compare with a kind of ecstasy, which gives way to a surprising modulation back to the main key of A minor and a reprise of the elegiac theme from the first movement in a new funeral march.

Text: Gunnar Danbolt

English version: Roger Martin

Trio Wanderer består av tre omreisende franske musikere med en vid horisont, og utforsker den musikalske verdenen fra Mozart og Haydn til nyere musikk. Trioen er kjent for sin følsomme stil og nær telepatiske forståelse av hverandre, i tillegg til et høyt teknisk nivå. De mottok førstepremien for kammermusikk på Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris. Fra 1987 til 1991 studerte trioen med blant andre Jean-Claude Pennetier, Jean Hubeau, Janos Starker, Menahem Pressler fra Beaux Arts Trio og the Amadeus Quartet. Etter debuten ved Festspillene i Salzburg Festival i 2002 ble de hyllet av kritikerne, og fulgte opp med nye opptredener i 2004 og 2006. Orkesteret har siden optrådt på scener som Paris' Théâtre des Champs Élysées, Wiener Musikverein and Amsterdams Concertgebouw.

Trio Wanderer consists of three French musicians who are avid, open-minded wandering travelers and explore the musical world, spanning the centuries from Mozart and Haydn to the present. The trio is acclaimed for its extraordinarily sensitive style, almost telepathic understanding of each other and technical mastery. Winning first prize for chamber music at the Conservatoire National Supérieur de Musique de Paris, the Trio Wanderer studied from 1987 to 1991 with masters such as Jean-Claude Pennetier, Jean Hubeau, Janos Starker, Menahem Pressler from the Beaux Arts Trio, and the Amadeus Quartet. Their debut at the Salzburg Festival in August 2002 was praised as "a triumphant success" by the critics and led to their return for the 2004 and 2006 Festivals. The Trio has since performed on various stages such as Paris' Théâtre des Champs Élysées, Wiener Musikverein and Amsterdam's Concertgebouw.

27. MAI — 10. JUNI
2015

FESTSPILLENE
I BERGEN

SE MER
WWW.FIB.NO

Festspill- gavekort

Gavekortet kan brukes til å kjøpe billetter til alle arrangement på Festspillene i Bergen og til andre festspillprodukter.

Bestill på telefon 55 21 06 30 eller på e-post til bestilling@fib.no og få kortet tilsendt i posten, uten ekstra gebyr, eller kjøp direkte fra Festspillenes billettbod.

Gavekortet er gyldig i ett år fra kjøpsdato.

